

Bilag I.

København i Februar 1916.

Det af de tre naturvidenskabelige Foreninger i København nedsatte og siden 1905 fungerende staaende „Udvalg for Naturfredning“ tillader sig herved at henlede Opmærksomheden paa nogle Punkter i det Lovforslag om Naturfredning m. m., som under 17. Januar af Regeringen er forelagt i Folketinget og af dette sendt i Udvalg, idet det forekommer os ønskeligt for Lovens Anvendelse efter dens Hensigt, at disse Punkter faar et fyldigere Udtryk i Lovens Tekst, end denne giver.

Lovforslaget handler om Fredning af og Befolkningens Adgang til Omraader og Genstande, der dels henhører til Landets Natur og udgør væsentlige og ejendommelige Bestanddele af denne, dels er af historisk og kunstnerisk Betydning for Forstaaelsen af Folkets kulturelle Udvikling. Paa begge disse Omraader søger Loven at skabe Midler til Bevarelse af ideelle Værdier, der skønnes at have Betydning for Befolkningen. Men disse Værdier er af saa mangfoldig og efter deres Væsen saa grundforskellig Art, at et Lovgivningsarbejde, der skal virke for alle disse heterogene Formaaler, vanskelig synes paa alle Omraader at kunne give Bestemmelser, der med ens Nytte kan virke i alle Retninger. Det havde derfor muligvis været at foretrække at lovgive særskilt for hver af Fredningsomraadets to Hovedgrupper af ideelle Værdier. Men da nu det foreliggende Lovforslag omfatter dem begge og dog har faaet Navn af Lov om Naturfredning m. m., maa det være tilladt at antage, at Fredning af Landets Natur er Lovens Hovedhensigt, der i dens Tekst ikke bør træde i Baggrunden for de andre Omraader, som Loven omfatter.

Dette synes dog at være sket. I § 1 er der vel nævnt, at naturhistoriske Hensyn kan foranledige Fredning, og i § 4, at en Bestemmelse om Fredning kan gaa ud paa at bevare et Omraades naturlige Tilstand; men for øvrigt indeholder Lovforslaget intet om egentlig Naturfredning, og Motiverne giver ingen Vejledning til Forstaaelse af, hvilke Arter af Genstande de anførte Udtryk skal omfatte. Denne formentlige Mangel synes at kunne blive saa meget mere betydningsfuld for Lovens Anvendelse, som denne er lagt i Hænderne paa den store Række af Fredningskommisærer og Medlemmer af Fredningskommissionerne, der ifølge Forholdenes Natur maa medbringe meget ulige Forudsætninger for Varetagelsen af de forskelligartede Interesser, som Loven betror til deres Forsorg.

Efter den Betydning, der i Faglitteraturen og i Nabolandenes Lovgivning gives Begrebet Naturfredning, rummer dette ikke alene Værn om Landets Naturskønhed i rent landskabelig Betydning, men tillige Fredning af de Rester af dets naturlige Dyre- og Planteliv og af de mærkelige geologiske Dannelser, der under Landets stigende Bebyggelse og Opdyrkning endnu er tilbage, og som ofte med forholdsvis ringe Ofre lader sig skærme mod hensigtsløs og unyttig Tilintetgørelse, uden at man derved træder hindrende i Vejen for den almindelige kulturelle Udvikling. Uagtet Fredning af begrænsede Lokalteter for enkelte sjældne eller ejendommelige Planters og Dyrs Forekomst ofte lader sig ordne ad privat Vej, bør dog formentlig Lovens Anvendelse ikke være udelukket fra saadanne Tilfælde; men betydningsfuldere vil dens Støtte være for Fredning af hele Dyre- eller Plantesamfund og af ejendommelige geologiske Dannelser, til hvilke der ofte knytter sig mangeartet baade landskabelig og naturhistorisk Interesse.

Vi tillader os derfor indtrængende at tilraade, at det ved passende Ændringer i Lovens Tekst gøres klart for Fredningsmyndighederne, at den danske Naturfredningslov, i Lighed med Nabolandenes, omfatter alle de her berørte Sider af Værn for Resterne af Landets oprindelige Natur.

Det skal henstilles, om dette ikke vil kunne opnaas ved en dertil sigtende Tilføjelse i Lovforslagets § 4, 2det Stykke, saa at dette f. Eks. gives følgende Redaktion:

„Bestemmelse om Foranstaltninger til den egentlige Naturfredning kan gaa ud paa Fredning af bestemt begrænsede Lokalteter saavel for enkelte sjældne Dyrs